

Hajle Selasije kliče OAE zaradi Somalije

Med Abesinijo in Somalijo v
vzhodni Afriki je prišlo
koncem tedna do mejne-
ga spopada, ki je zahteval
doslej že več sto mrtvih
in ranjenih.

ADIS ABEBA, Abes. — Pre-
teklo soboto je prišlo do hudih
spopadov na meji med Abesini-
jo in Somalijo pri Tog Ujalenu
v katerih je po objavi abesinske
vlade padlo preko sto Somalij-
cev, preko 200 pa je bilo ranje-
nih. Naslednji dan so se boji raz-
širili na področje Debogorila in
Tefaribara. Somalija je smatrala
polažaj za tako resen, da se je
obrnila na Varnostni svet ZN,
abesinski cesar Hajle Selasije
pa se je nato obrnil na Organi-
zacijo afriške edinosti (OAE), da
skušo končati mejne spopade
med obema afriškima državama.

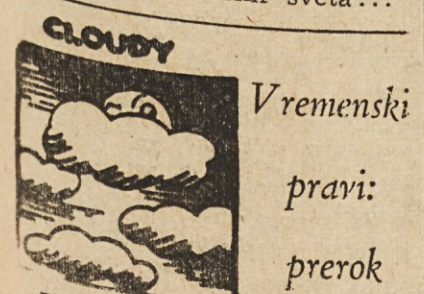
Somalija je sorazmerno ob-
sežna država v vzhodni Afriki,
toda ima komaj dva in pol do
tri milijone prebivalcev, največ
sami pastirjev, ki so izključno
muslimanske vere. Abesinija je
večja tako po površini kot po
številu prebivalstva, saj živi v
njenih mejah okoli 20 milijonov
ljudi. Tudi v gospodarskem po-
gledu je daleč pred Somalijo.
Abesinija bi torej svojo sosedo
že ukrotila, če bi imela posla sa-
mo z njo. Očitno je med tem,
da uživa Somalija podporo več-
jega dela muslimanskih držav
Afrike in Arabije v svojem 'pra-
vičnem boju' proti krščanski
Abesiniji. Somalija namreč trdi,
da v dobrem jugovzhodnem
delu Abesinije žive Somalijci in
zahteva, da se združijo s svo-
jimi rojaki v Somaliji. Podobne
zahteve stavi Somalija tudi proti
Keniji.

Abesinsko-somaljski spor bo-
do obravnavali afriški zunanji
in obrambni ministri, ki so se
danes zbrali v glavnem mestu
Tanganjiki Dar-es-Salaamu, ka-
mor jih je povabil predsednik
Tanganjike, da bi se pomenili o
skupnem nastopu proti uporom
in revolucijam, ki groze uničiti
red in mir v novo nastalih afri-
ških državah. V sporu bodo
kvečjemu lahko posredovali, kaj
več ne bodo mogli storiti, pa še
to bo težavno, ker podpira So-
malijo tudi Sovjetska zveza. Ta
ji je obljubila organizirati, o-
premiti in izvežbati 20.000 mož
močno armado.

Nismo nič več krščanski narod?

WASHINGTON, D.C. — Zna-
na kongresnica Frances P. Bol-
ton iz Ohia je govorila pretekli
teden Zenskem forumu o na-
rodni varnosti. Pri tem je vpra-
ševala:

"Čemu dovoljujemo, da pre-
obračajo prav temeljna načela
naše dežele zdaj v to, zdaj v
drugo smer ljudje, ki imajo dru-
ga načela? Ali nismo mi več
krščanski narod? Izgleda, kot
bi obstojala močna, dobro orga-
nizirana in denarno podpirana
skupina odločena uničiti moralo
mladine in odraslih sveta..."

Vremenski
pravi:
prerok

Dopoldne sončno, nato delna
pooblačitev. Najvišja tempera-
tura 43.

"Božja pravica" do prestopanja zakonov?

CAMBRIDGE, Md. — V tem
mestu vlada med črnim in be-
lim prebivalstvom huda nape-
tost, ker črni zahtevajo enake
pravice in integracijo, beli pa
se temu upirajo. Črnecem in be-
lim zagovornikom popolne inte-
gracije je nedavno takole govoril
kongresnik A.C. Powell iz
New Yorka, ki se smatra za
enega glavnih vodnikov črne-
ga prebivalstva dežele:

"Črna revolucija je znova na
pohodu... Ne brigajte se za
belce. Ta svet postaja Božji svet
in belci postajajo naglo manjši-
na... Ljudje pravijo, to je proti
zakonu. Kakšnemu zakonu? Kdo
je naredil ta zakon? Obstoji
samo eden edini neprelomljivi
zakon in to je zakon Božji! Gotovo
je prav zahtevati enake pravice
v javnih prostorih... Ni važno, če
zakon pravi "Ne". Božja pravica
za ljudi v Cambridgeu je prelamljati
ta zakon, dokler nimajo pravice do
soudelne pri ustvarjanju zakonov!"

Naser daje svoji domači politiki novo obliko

KAIRO, Egipt. — Naser se
zmeraj bolj zaveda, da nima
med črnimi afriškimi politikmi
dosti simpatij, ker Arabci že po
tradiciji niso ravno priljubljeni
med črnci. Da se jim prikupi,
je sklenil, da napravi iz Egipta
vzor afriške ljudske demokracije.
Ima že svojo stranko, ki šteje
nad 5 milijonov članov, toda
stranka obstoja samo na papirju.
Sedaj ji hoče dati tudi življenje.
Sklenil je, da nabere med
Egipčani kakih 5.000 rojakov, ki
bi hoteli postati hrbtenica nje-
gove stranke. V ta namen jih
hoče pritegniti k vladni in k so-
odločanju v političnih zadevah.

Koliko je treba vzeti njegov
načrt resno, se bo videlo 10.
marca, takrat bodo namreč v
Egiptu "parlamentarne volitve".
Taktiraj se bo videlo, koliko po-
slancev je izbral med novo
hrbtenico njegove stranke. Če
bo držal besedo, bo moral kma-
lu spremeniti tudi vladu, kjer
imajo sedaj vojaški krogi odlo-
čujoči vpliv.

— Prve vžigalice izdelane po
načelu drgnjenja so izdelali na
Angleškem leta 1826.

Abraham Lincoln
1809 — 1835

Burmanski diktator je obiskal Nehruja

Gen. Ne Vin je odletel na
enodnevni obisk v New
Delhi in se takoj vrnil do-
mov. Njegov obisk sprav-
ljajo v zvezo s politiko
rdeče Kitajske do Burme
in — Indije.

RANGOON, Burma. — Bur-
manski diktator general Ne Vin
potuje zelo nerad. Ga skoraj ni
v tujini na spregled. Ta teden
se je pa kar čez noč odločil, da
gre za en dan na obisk k Nehru-
ju v New Delhi. Obisk je posta-
vil pred politične kroge v Ran-
goonu celo vrsto vprašanj, ki
nanje ne vedo odgovora.

To jih tem bolj muči, ker vi-
dijo pred seboj sledeča dejstva:
začetkom preteklega tedna je
potoval skozi Rangoon kitajski
ministrski predsednik Ču-En-laj
in se ustavil samo za par ur, da
tehnik pregledajo njegovo le-
talo. Kaj je delal tistih par ur,
nihče ne ve, na letališču ga pa
ni bilo. Ta teden bo Ču-En-laj
zopet letel na Ceylon in se usta-
vil v Rangoonu, vsaj tako je
napovedovala kitajska vlada.

Opazovalci se sprašujejo: Ali
ni morda Ne Vin zvedel od Ki-
tajca nekaj takega, kar je ho-
tel osebno povedati Nehruju in
dobiti od njega takojšen odgo-
vor? Ali pa se Ne Vin boji nove
politične akcije kitajskih komu-
nistov proti Burmi in Indiji in
išče v Indiji zavezništva in sveto-
velca za burmansko politiko? Ali
pa bi Ne Vin rad predložil Ki-
tajski v sporazumu z Nehrujem
načrt o miru na mejah? Ali pa
ga je sam Ču-En-laj naprosil, naj
gre v New Delhi in pripravi pot
za spravo med Indijo in Kitaj-
sko?

Ne Vin se je takoj vrnil iz In-
dije, toda ni nič namignil, po-
čemu je šel tja. Na njegovo ura-
dno izjavo, da je šel gledat,
kako je z Nehrujevim zdravjem,
pa tako nihče ne da ničesar.

Papuanci na avstralski Novi Gvineji bodo volili

PORT NORSEBY, Nova Gvi-
neja. — Med najbolj originalne
volitve bodo spadale gotovo
prve parlamentarne volitve, ki
jih Avstralijska organizacija ta me-
sec za 2.000.000 Papuancev, ki
živijo v vzhodnem delu otoka
Nova Gvineja. Papuancev je
sicer par milijonov, toda razde-
ljeni so na 750 plemen in nare-
čij, ki nobeno še nima svojega
abecednika in je radi tega le
težko najti volivce, ki bi znali
vsaj brati, kaj šele pisati. Za
propagando mora torej skrbeti
le govorna beseda, na shodih
in radiju, seveda ne manjka tu-
di propagandnih slik, filmov,
koncertov, bojnih iger itd.

Glavno skrb posveča koloni-
jalna uprava političnemu po-
uku, ki traja že nekaj mesecev.
Organizirala je nekaj sto potu-
jočih tečajev, ki hodijo od ple-
mena do plemena in razlagajo,
kaj je to demokracija, kaj so
volitve, kaj samouprava itd. U-
čitelji na tečajih se pritožujejo,
da imajo Papuanci zelo malo
veselja, da bi spoznali, kaj je
svobodna demokracija. Navadno
jo pobrišejo s tečajev že kar v
začetku predavanja in jih je iz-
redno težko privabiti nazaj na
sestanke. Parlament bo imel 64
poslancev, kandidatov pa ni
preveč, kajti nihče med njimi
si ne more predstavljati, kaj bo
pravzaprav delal na parlamen-
tarnih sejah.

Zanimivi so tudi predpisi za
dan volitev. Volivci ne smejo
imeti s seboj nobenega orožja,
ne samo revolverjev in pušk,
ampak tudi nobenih nožev, su-
lic, lokov, pušic in nobenega
strupa! Uradni jezik za agita-
cijo in parlament bo posebna
vrsta mešanice angleščine z do-
mačimi dialekti. Samo za to
zmes namreč obstajajo slovnice,
slovarji in — abecedniki.

Narodna obramba rabi levičarske strojnike

WASHINGTON, D.C. — Ne-
morda takih, ki politično vleče-
je z levicari, ampak take, ki
uporabljajo pri svojem delu le-
vico in ne desnico. Sestava na-
ših najnovejših raket je namreč
tako zamotana, da se da monti-
ranje raznih cevi in instrumen-
tov opraviti le z levo roko. Kdor
poskuša opraviti to delo z desni-
co, se pri tem hitro opeče in
mora prenehati z delom.

Levičarski strojniki dobivajo
za svojo spretnost poseben doda-
tek. Išče jih v sporazumu z na-
rodno obrambo Rocketdyne
Division of North American
Aviation, Canoga Park, Calif.

PREDSEDNIK ANGLEŠKE VLADE V WASHINGTONU

Danes pride v Washington iz Kanade, kjer se je
včeraj razgovarjal s predsednikom tamkajšnje
vlade, predsednik angleške vlade Alec Douglas
Home. Danes in jutri se bo razgovarjal s pred-
sednikom Johnsonom o vprašanjih mednarod-
ne politike, ki zadevajo obe deželi.

WASHINGTON, D.C. — Danes dopoldne ob enajstih
se bosta v Beli hiši sestala predsednik ZDA Johnson in
predsednik Velike Britanije Alec Douglas-Home. Sestanek
je bil določen že lani kmalu po umoru predsednika Ken-
nedyja in bi bil nekaj čisto rednega, da ni prišlo v tem ča-
su do krize na Cipru, uporov v Afriki in DeGaullova pravi-
zanja rdeče Kitajske. Johnson in Douglas-Home bosta
največ pozornosti posvetila Cipru, ki je postal pravo jabol-
ko spora med Grčijo in Turčijo. Če se ne bo posrečilo pravi-
čas najti sprejemljive rešitve, utegne Ciper povzročiti
NATO v vzhodnem Sredozemlju hude skrbi.

Sir Alec Douglas-Home bo
priletel ob enajstih pred Belo
hišo v helikopterju z Andrew
vojaškega letališča. S predse-
dnikom Johnsonom se bo razgo-
varjal danes in potem ponovno
jutri, ko bo izdelano o razgovo-
rih skupno poročilo. V istem ča-
su bo državni tajnik Dean Rusk
razpravljajal o mednarodnih vpra-
šanjih z angleškim zunanjim mi-
nistrom Butlerjem, ki spremlja
angleškega predsednika vlade.

Poleg o Cipru, ki predstavlja
trenutno najbolj perečo vpra-
šanje zahodne politike, se bosta
Johnson in Douglas-Home raz-
govarjala tudi o Kubi in angle-
škem trgovanju z njo, o trgo-
vanju z Rusijo na temelju dol-
goletnih kreditov, ki so jih An-
gleži pripravili dati Rusom.
Če pa Zružene države opo-
rekaajo, o razorožitvi in razoroži-
tveni konferenci v Zenevi, pa
tudi o Indoneziji, ki grozi steti
Malezijo, pa jo Zružene drža-
ve na angleško jezo še vedno
podpirajo.

Velika Britanija je izgubila
dober del svoje nekdanje moči,
vendar je še vedno njena vloga
v mednarodni politiki pomemb-
na za ohranitev položajev svo-
bodnega sveta in zadrževanje
komunističnega napredovanja,
pa naj bo to v Evropi, Aziji,
Afriki ali v Ameriki. Zato je
sodelovanje med Washingtonom
in Londonom važno za obe de-
želi in za ves svobodni svet, v
času ko skuša Francija pod De
Gaullova hoditi svojo lastno pot,
še prav posebej.

— Tipična starejša ženska v
Združenih državah je vdova, ti-
pičen starejši moški pa (ože-
njen) mož.

Iz Clevelanda in okolice

Pepelnica —
Danes je Pepelnica, dan stro-
gega posta in začetek 40-dnev-
nega posta, priprave na Veliko
noč.

Seja —
Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ima
nocoj ob 7.30 sejo v navadnih
prostorih.

Društvo Naša Gospa Fatimska
št. 255 KSKJ ima nocoj po cer-
kveni pobožnosti sejo v šoli sv.
Vida.

Iz bolnice —

Mrs. Agnes Zagar s 3579 E.
81 St. se je po enem mesecu vr-
nila iz bolnice, kjer se je zdra-
vila zaradi poškodb v avtomob-
ilski nesreči. Zahvaljuje se za
obiske, darila in pozdrave. —
Obiski na domu so dobrodošli!

Naravni plin pod jezerom Erie?

Več družb se poteguje za do-
voljenje vrtnja pod jezerom
Erie na področju države Ohio za
naravnim plinom. Geologi sodi-
jo, da utegnejo biti pod njim
velika ležišča tega plina. Trdijo,
da utegnejo začeti vrtati na pod-
ročju okrajev Lake in Ashtabala
še letošnjo pomlad.

Sovjetska gradi vojaško oporišče v Somaliji

DAKAR, Senegal. — Pred-
sednik republike Malagasy
(Madagaskar) Philibert Tsira-
nana je izjavil, da gradi Sovjet-
ska zveza v Somaliji v vzhodni
Afriki vojaško oporišče, ki bo
stalo 60 milijonov dolarjev.

Oporišče naj bi bilo določeno
za somalijske oborožene sile.
Takim uradnim zagotovilom je
le težko verjeti, pa četudi bo
Somalija s sovjetsko pomočjo
svoje oborožene sile dejansko
povečala na 20.000 mož.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Pred-
sednik L. B. Johnson je včeraj
skupini uradnikov zvezne dav-
čne uprave razlagal trenutni
mednarodni in domači položaj
dežele. Dejal je, da je videl
že "bolj živo" nebo in večje
težave, kot so te, s katerimi
ima opraviti dežela sedaj.

LOS ANGELES, Calif. — Ob-
ramba trojice, ki je obtožena
ugrabitve Franka Sinatre ml.,
je včeraj trdila, da je bila
ugrabitve izvedena "s soglas-
jem in privolitvijo" samega
ugrabljenca.

WASHINGTON, D.C. — Ob-
rambno tajništvo je zavrnilo
dovoljenje večji skupini do-
mačih in tujih časnikaarjev za
obisk vojaškega oporišča Guan-
tanamo na Kubi, ker to tre-
nutno ni v "interesu narodne
obrambe."

ZENEVA, Sv. — Sovjetski za-
stopnik na razorožitveni kon-
ferenci Carapkin je dejal, da
upa, da bo Svica poskrbela za
povratek prebeglega člana sov-
jetskega zastopstva Jurija No-
senka, ki je po izjavi ameri-
škega državnega tajništva za-
prosil Združene države za po-
litično zatočišče. Jurij nosi s
seboj važne atomske in voja-
ške skrivnosti Sovjetske zveze.

NIKOSIA, Ciper. — Ameriški
državni podtajnik G. Ball je
prišel danes sem, da poskuša
pridobiti predsednika Maka-
riosa za angleško-ameriški na-
črt o vzdrževanju reda in mi-
ru na otoku. O svojih razgo-
vorih bo še danes poročal v
Washington, kjer bosta o tem
vprašanju razpravljala pred-
sednik Johnson in angleški
premier Douglas-Home.

NATO je tudi letos pred velikimi političnimi težavami

PARIZ, Fr. — Odločilni krogi
v NATO se ne skrivajo pred ne-
varnostjo, da jih letos čaka do-
sti političnih skrbi in težav.
Mednje spadajo tudi sledeče:

Kar z neba je padla prva in
največja: kaj bo s politično kri-
zo na Cipru? Za NATO ni toliko
važno, kaj se bo zgodilo z oto-
kom samim kot, kako bo vse
skupaj vplivalo na odnose med
Grčijo in Turčijo in pa na od-
nose obeh držav do NATO. Obe
državi sta namreč članici NATO
in tvorita hrbtenico južnega de-
la obrambne črte NATO. Brez
Grčije in Turčije bi bilo Sredo-
zemsko morje z vsemi obalnimi
državami čisti in e za varovano
proti komunističnemu politične-
mu in vojaškemu vplivu. Na
drugi strani velja dejstvo, da se
obe državi dobro zavedata, da
pomenita več za NATO kot po-
meni NATO zanje. Moskva je

namreč zelo omilila svoj pritisk
na obe državi in jima ne grozi
več s pritiskom. Celo svojih ko-
munističnih pristašev ne varuje
več s tako vneto kot pred ne-
kaj leti. V vodstvu NATO se to-
rej bojuje, da bo spor zaradi Ci-
pra pomenil tudi zanjo hudo raz-
poko. Kdo in kako naj jo za-
maši?

Druga bolečina za NATO je
politika generala De Gaulla. Ta
očito ne da nič na NATO, po-
staja mu zmeraj bolj neprijetno
breme, ki bi se ga rad znebil. Za-
to tudi noče prevzemati nobene
nove obveze do NATO, starih pa
ne izpolnjuje. Postaja zmeraj
bolj suha veja na NATO dreve-
su. Ali bo sploh še kdaj ozelene-
ni? Ni tudi nobenega upanja, da
bi se general spreobrnil. Vse
kaže, da se bo še bolj oddalnil
od NATO.

Treba je torej že sedaj misliti,

kako naj se NATO reorganizira,
da preboli francosko sabotažno
politiko. Te misli se vsakdo v
NATO boji.

Ni manj skrbi nimajo politiki
NATO z Anglijo. Sedanja kon-
servativna angleška vlada še kar
dobro izpolnjuje obveze do NA-
TO, dasiravno jih tu pa tam ra-
da razlaga v svojo in ne v ko-
rist NATO. V Angliji bodo še
letos volitve, takrat pa lahko
zmaga delavska stranka, ki tudi
ni vnetja za NATO in misli, da
bi morala Anglija omejiti svoje
obveznosti do te organizacije in
zajadrti v radikalno nevtralnno
politiko ne samo v Evropi ampak
po vsem svetu. Tudi o obo-
rožitvi ima delavska stranka po-
glede, ki se nič ne krijejo s cilji
in željami sedanjih merodajnih
krogov NATO. Zmaga delavske
stranke pri angleških parlamen-
tarnih volitvah bi torej pome-

nila novo skrb za bodočnost NA-
TO.

Končno bo NATO zgubila te-
kom leta tudi svojega upravnega
voditelja, kajti sedanji glavni
tajnik dr. Stikker bo šel v po-
koj. Kdo bo njegov naslednik?
Ne bo ga lahko dobili, kajti vsa-
ka vodilna članica bo silila s
svojim kandidatom v ospredje.
Čeprav bi se dr. Stikker rad
kmalu umaknil, ne ve še nihče,
kdo vse se bo potoeval za nje-
govo mesto in kdo bo koga imel
za pokrovitelja. Že to pove, kak-
o zelo je zapleten položaj v
administraciji NATO.

Za nameček bomo imeli vo-
litve tudi v Ameriki. Kdo naj
se potem pri nas še briga za te-
žave NATO. Johnson bo imel
dosti svojih. Ali bo Rusk ob-
vladal položaj?

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 30 Wed., Feb. 12, 1964

Komunisti silijo v ljudske fronte

Komunistična želja po ljudskih frontah je stara že nad 40 let. Že več kot pred 30 leti so jo pred vojno skušali uveljaviti v vseh večjih evropskih državah; samo v Franciji so imeli srečo. Iz francoske ljudske fronte se je rodil znani levičarski Blumov režim, ki se ga pa Francija ne spominja rada. Pomeni namreč začetek konca francoske republike kot velesile. V tistih časih je poziv za ljudske fronte prišel seveda iz Moskve. Stalin je ukazal, komunisti so ubogali v vseh deželah. Tudi v Jugoslaviji smo takrat imeli zarodek ljudske fronte, ki pa v javnosti ni dosti pomnil. Vsekako je bila komunistična želja po ljudskih frontah samo dokaz, kako zelo so čutili svojo osamljenost v političnem življenju.

Tako osamljenost čutilo komunisti, kar jih je v svobodnem svetu, tudi po drugi svetovni vojni. Nihče jih ne mara v svojo tovarišijo. Osamljenost jih mori tem bolj, ker niso več tako odvisni od Moskve. Svoje domače zadeve v stranki lahko urejujejo sami brez posebnega vpliva ali pritiska iz Kremlja. V tem pogledu Hruščev ni Stalin, ki je hotel diktirati tudi v malenkostnih strankarskih zadevah. Stalin je namreč hotel zmeraj sam odločati, kdo bo kaj v komunističnem svetu, Hruščev tega ne zmore več.

Iz njihove sedanje osamljenosti v svobodnem svetu se hočejo komunisti izkoptati na stari način: vabijo levičarske struje in socialistične stranke v ljudske fronte. Levičarji in socialisti pa še niso pozabili, kakšno usodo so doživeli take zveze s komunisti v zadnjih par desetletjih, posebno v satelitskih državah. Kjerkoli so se levičarji spustili v skupne politične akcije s komunisti, povsod so jih tovariši pošteno opeharili. Vsem nam je na primer še dobro znano, kako neusmiljeno so slovenski komunisti postavili v kot vse svoje zaveznike v Osvobodilni fronti, ki je bila tipična ljudska fronta. Pred očmi imajo levičarji tudi usodo tistih strank, ki so sedaj v politični povezanosti s komunisti v satelitskih državah. Na Poljskem, Madžarskem, v Vzhodni Nemčiji, na Češkem, povsod so levičarji komunistom samo za privesek v skupnih političnih organizacijah, seveda tudi v Titovi Socialistični zvezi.

Levičarji imajo torej dosti razlogov, da se ogibajo zveze s komunisti. To pa komunistov ne moti, kar naprej silijo z ljudskimi frontami v ospredje. To se vidi posebno nazorno ravno v naših dnevih v Italiji in Franciji.

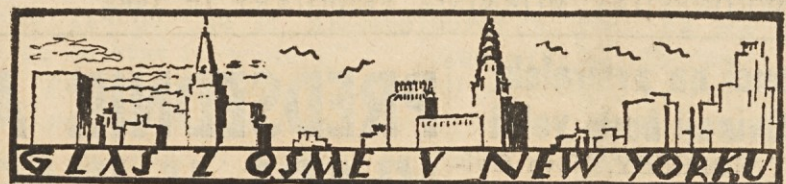
Italijanska komunistična stranka spada med najmočnejše na svetu, toda "ljudske množice" so jo začele zapuščati. Zadnjih 10 let je število registriranih komunistov padlo od 2.615.000 na 1.625.000, v njihovih mladinskih organizacijah pa pod 431.000 na 172.000. Število komunističnih sopotnikov se pa ni spremenilo. Sopotniki so ostali stranki zvesti, člani pa odpadajo. Tako je prišlo tako daleč, da je pri zadnjih italijanskih parlamentarnih volitvah volilo komunistične kandidate nad 7.7 milijonov volivcev. Med njimi je bilo torej nad 5 milijonov sopotnikov, ki so volili komuniste, da dajo duška svoji nezadovoljnosti in da protestirajo proti sedanjemu gospodarskemu in političnemu stanju v Italiji. Komunistično vodstvo po dobro ve, da so sopotniki zelo nezanesljivi zavezniki, lahko si čez noč premislijo in začno voliti druge kandidate.

Zato je italijansko komunistično vodstvo sklenilo napeti vse sile, da ravno sedaj izrabi svojo politično moč, kot je prikazana v volivnih rezultatih. Vabijo v svojo družbo ne samo sopotnike, ampak tudi levičarske politične struje. V ta namen skušajo naslikati svoj komunizem kot nekaj posebnega, kar se razlikuje od tistega za železno zaveso. Zmeraj bolj povdarjajo svojo neodvisnost od Moskve, zavračajo idejo, da je vojna neizogibna, odbijajo stališče, da je mogoče priti do "socialističnega družbenega reda" samo s pomočjo socialne revolucije, nočejo več slišati besed o diktaturi proletarijata, priznavajo politično ravnopravnost tudi drugim strankam. Skratka: pokopali so vse, kar so oboževali po I. 1918 prav do zadnjih časov.

V podobnem položaju so in podobno trdijo tudi francoski komunisti, da ki najdalj niso mogli pozabiti na svoje simpatije do Stalina. Tudi oni so proti diktaturi proletarijata, socialni revoluciji, proti vojni, zagovarjajo politično svobodo z več strankami itd. Ker so z reformami v svoji komunistični stranki močno zaostali, skušajo sedaj dohiteti, kar so zamudili. Čas namreč bolj pritiska nanje kot na njihove italijanske tovariše. Bliza se hitro čas, ko bo treba voliti predsednika francoske republike. Ako bi bili prisiljeni, da gredo takrat s svojim lastnim kandidatom v volitve, bi gotovo pogoreli. Zato želijo, da bi dosegli kompromis s socialisti kot najmočnejšo levičarsko politično skupino. Da se čim bolj prikupijo svojim zaželenim zaveznikom, bodo na svojem kongresu, ki ga bodo imeli spomladi v mestu Lille, temeljito predelali svoj idejni program. V tem pogledu bodo verjetno prehiteli italijanske komuniste, ki tudi mislijo na to, toda se jim na videz ne mudi preveč s tem poslom.

Letos bomo torej doživeli zanimivo tekmo med itali-

janskimi in francoskimi komunisti, kdo bo hitreje odmetal staro komunistično šaro in se prelevil v nekaj novega. Vprašanje pa je, ali se bodo levičarji v svobodnem svetu dali zapeljati. Bodo namreč zmeraj lahko tehtali komunistične besede v svobodnem svetu s komunistično stvarnostjo za železno zaveso. Primerjanje jih ne bo ravno navdušilo za politične kombinacije s komunisti. Zato še ne bi mogli trditi, da bo sedanja mednarodna komunistična akcija za ljudske fronte res dočakala uspeh.

Ker že lep čas ni bilo pod postni čas utihnili harmonika in boben, bodo člani SAVE marljivo pripravljali Finžgarjevo dramo "Razvalina življenja", ki jo mislijo podati v bližnji bodočnosti na domačem odru v režiji ge. Kalanove.

France Gorše

Ob smrti znanega rojaka v domovini

Cleveland, O. — Pretekli petek sem bral v AD, da je umrl 22. januarja letos v Spodnjem Kašlju pri Ljubljani 79 let stari Karel Grum, tesar, izdelovalec čebelnih panjev, škafov in kadi ter po vsej okolici znani klavec. Pokojnik je bil delavec in garar, ki so ga poznali po treh občinah, saj je delal vodnjake tudi po dobrunjski občini pa vse tja do Dragomlja, Pšate, Ithana, Dola in Dolškega.

Pri prvih volitvah pod Živkovičem je kandidiral za župana na listi združenih krščanskih socialistov in marksistov. Ti so ga znali pridobiti za to, čeprav ni nikdar kazal posebnega zanimanja za politiko in organizacije. V svoje lastno zadovoljstvo in zadovoljstvo družine je pogorel. V bistvu je bil pošten slovenski krščanski mož, ki pa v svoji iskrenosti ni vedno spoznal neiskrenosti drugih, zlasti ne v politiki, kjer ni bil nikdar poseben doma.

Med zadnjo vojno ni odobral delovanja in postopanja Osvobodilne fronte, ni pa proti temu javno govoril, ker je bil Spodnji Kašelj pod močnim ofarskim vplivom in nadzorom. Po vojni so mu vzeli samostojno obrt in se močno obregoval vanj zaradi njegovih sinov prof. Janeza Gruma in prof. Poldeta Gruma. Izguba obrti ga je močno zadela, vendar si ni mogel dosti pomagati. Živel je sam za sebe in odmaknjen od ljudi tudi umrl. Zdelala ga je pljučnica.

Dotrpel je in naj počiva v miru božjem! Njegovim sorodnikom, njegov sin prof. Janez Grum živi v Milwaukee, iskreno sožalje!

B. R.

Izredna seja Dramatskega društva 'Naša zvezda'

Euclid, O. — V soboto, 15. februarja, zvečer bo v SDD na Recher Avenue izredna seja Dramatskega društva Naša zvezda. Na njej bomo razpravljali o predstavi igre in razdelili za njo že tudi vloge. Vsi igralci, pa tudi drugi so zato nujno vabljeni.

Po seji bo članska zabava!

Frank Segulin, predsed.

Rojakom iz fare sv. Mihaela na Blokah

Cleveland, O. — Od župnika č.g. Andreja Makovca od Sv. Mihaela na Blokah sem dobila sledeče pismo:

Spoštovana gospa Doroteja!

S hvaležnostjo se spominjam, kako ste pred leti zbrali med svojimi rojaki darove za našo župno cerkev sv. Mihaela. Takrat smo popravljali streho. Za misijon, ki smo ga imeli lani leto pred veliko nočjo, smo prenovili lustre, kip Sreča Jezusovega, okvir slike Male Terezike, kip Janeza Krstnika nad krstnim kamnom, misijonski križ in nekaj drugih križev. Le-

tos smo preuredili krstni kamen in obhajilno mizo ter prostor pred obhajilno mizo ter napravili spodaj ob Marijinem oltarju na ženski strani novo prižnico, ker je stara prižnica tako visoko in nerodno postavljena zadaj za stebrom. Leta 1966 bomo obhajali 600-letnico, odkar se naša fara prvič omenja v starih listinah in bi radi do takrat cerkev znotraj in zunaj oplešali. Če bi mogli zbrati pri svojih rojaki in znancih kakšne darove za našo cerkev, bi vam bili zelo hvaležni.

Dragi rojaki in rojakinje, ki ste bili krščeni pri Sv. Mihelu na Blokah in ste tam hodili v šolo! Kdor more kaj darovati v namen, v katerega prosi župnik, se lahko obrne na podpisane. Vsak dar bo hvaležno sprejet. Imena vseh darovalcev bodo poslana župniku, da bodo doma vedeli, kdo je kaj daroval za domačo cerkev.

Dorothy Strniša,
1273 Norwood Rd.
tel. EN 1-6254
Frank Turek,
19170 Monterey Ave.
KE 1-0230
Mary Kovačić,
1243 E. 61 St.
EN 1-1674

V spomin rajnemu Franceu Malovrhu

UNIONTOWN, Wash. — Slovenski zdravnik v Barceloni, v Španiji, dr. Ludvik Drobnič mi je sporočil, da je 7. januarja umrl v Sueci blizu Valencije v Španiji slovenski duhovnik France Malovrh. Spominška podobica, ki mi jo je dr. Drobnič poslal, pove, da je gospod Malovrh bil kaplan v azilu za ostarele v Sueci in beneficiat pri župnijski cerkvi sv. Petra apostola v istem mestu, da je bil 50 let star, da je pogrebna masa bila 20. januarja, da sta valencijski nadškof in škof v Burgo de Osma podelila navzočim pri maši odpustek 200 dni pod navadnimi pogoji. Pri pogrebu so bili sledeči Slovenci: dr. Drobnič in žena iz Barcelone, dr. Doganec iz Moncada in Marijan Brandstetter in žena iz Barcelone.

Z rajnim Malovrhom sem se prvič srečal v jeseni leta 1941; on je kaplanoval v Škočjanu pri Turjaku, jaz pa sem po prihodu iz Zagreba užival gostoljubje gospodične Debeljak v Šent Jurju pri Grosuplju; tisto jesen in zimo sva se pogosto obiskovala ter se spominjam, da je imel lepo knjižnico, polno knjig o umetnosti. Zadnjič sem ga obiskal v Škočjanu okoli Velike noči 1942 ter sem si tedaj tudi ogledal župnišče, katerega je župnik Zupančič spremenil v neke vrste trdnjavo, da se je tako branil pred partizanskimi terenci. Potovanje med Šent Jurjem in Škočjanom je postalo nevarno, ker so precej ceste kontrolirali partizani. Pozneje sva se oba umaknila v Ljubljano, kjer sva se od časa do časa videla. Ob koncu vojne se je tudi France umaknil v tujino, ter je bil precej časa v nekem sanatoriju za jetične v severni Italiji. Ne spominjam se, ali sva se v Italiji kdaj srečala; srečala pa sva se zopet v Španiji. On je kaplanoval v azilu za osamele stare ljudi v Sueci blizu Valencije, jaz pa sem bil med slovenskimi akademiki, ki so študirali na barcelonski univerzi. Neko poletje sem ga obiskal v Sueci ter prebil pri njem nekaj dni. Imel je čedno stanovanje, knjižnico mu je delal družino in zelo je užival radio, ki ga je združeval v zvezi z domovino; peljal me je tudi v oranžni nasad, kjer sem imel prvo in zadnjo priliko jesti oranže z dreves; in sem bil razočaran, ker sem lahko pospravil samo tri oranže, kljub moji stari želji biti vsaj enkrat v oranžnem nasadu ter jesti oranže, drugo za drugo, pet, deset ali celo več.

Leta 1950 sem se podal v A-

meriko; pa z rajnim Francetom sva ostala v stalnem pisemskem stiku. Kadarkoli sem ga prosil za kakšno uslugo, je vedno takoj in potrpežljivo ustregel; kupoval mi je španske znamke, včasih tudi španske knjige, poslal mi je španski prevod Maurserjevega "Kaplan Klemen" (El Capellan); vedno sem z užitkom bral njegova precej dolga pisma. Vedel sem, da se je pred leti boril z jetiko; pa sem mislil, da je popolnoma okreval, ker ni nikoli niti omenil, da bi bil bolan; omenil je bolezen lansko leto, ko se je opravičil, da ni pošiljal znamk točno kakor navadno. Mislim sem, da je okreval tudi tokrat, ker pozneje bolezn ni več omenil. Menda v novembru sem ga vprašal v pismu o naravi njegove bolezni. V pismu, ki mi ga je pisal za Božič, je samo omenil, da se čuti utrujenega radi nadlegovanja stare bolezni. Pa nisem niti pomislil, da bi bilo kaj bolj resnega, ker je celo omenil, da mu naj pošljem mašne intencije, o katerih sem mu pisal pred Božičem; pa intencij menda ni več prejel, ker mi je dr. Drobnič v svojem pismu vrnil ček, ki ni bil podpisan od Franceta.

Bil mi je dober in zvest prijatelj, vedno vder prijatelj, ki je raje ustregal prošnjam, kakor pa da bi sam prosil; včasih me je prosil, da sem ček za mašne intencije napisal na ime njegovega brata v domovini in ne na njegovo ime in vrnjeni ček mi je povedal, da ga je France res poslal bratu v domovini.

Dr. Drobnič mi omenja v svojem pismu, da bo Franceta močno pogrešal in tudi ostali Slovenci v Barceloni; vem, da ga bodo močno pogrešali njegovi sorodniki in prijatelji in znanci v domovini, njegovi duhovni sobratje ljubljanske nadškofije — bodisi v domovini bodisi v širnem svetu —; in pogrešal ga bom tudi jaz in preko Ameriške Domovine se mu zahvaljujem za vse dobro, ki mi ga je storil v 12 letih prijateljstva. In moja prošnja je, da mu naj dobri Bog obilo poplača za vse, kar je storil meni in drugim prijateljem.

Rev. Breznik

IZ NAŠIH VRST

Waukegan, Ill. — Spoštovano uredništvo! Prilagam Vam znesek še za enoletno naročnino. Z listom sem zelo zadovoljen. Posebno rad berem novice Vrhniškega Tineta, kateremu želim še mnogo zdravih, srečnih in veselih let. Ameriški Domovini pa mnogo novih in zvestih naročnikov.

Obenem Vam pošiljam eno novo naročnico za Mary Smole, kateri list zelo ugaja in ga rada bere.

Vse drage bralce in vse dopisnike prav lepo pozdravljam! Anton Bepalec st.

Chicago, Ill. — Spoštovani! Priloženo Vam pošiljam denarno nakaznico za nadaljnjo naročnino. List zelo rada čitam in mi je res v veliko veselje. Hvala za obvestilo o poteku naročnine. Lepo pozdravljam Vas in vse naročnike lista, Vaša Mrs. Johanna Poglajen

Pueblo, Colo. — Cenjeno uredništvo! Spodaj podpisana Vam pošiljam naročnino za eno leto. Z listom sem zadovoljna in ga rada čitam. S pozdravi! Mrs. Mary Henigsman

Cleveland, O. — Spoštovani! Priloženo Vam pošiljam ček za enoletno naročnino za mojo mamo Mrs. Rose Miklavcic. Objubila sem ji, da bom jaz poravnala naročnino za eno leto, ker tudi sama Ameriško Domovino rada čitam. Lepa hvala in lep pozdrav!

Mrs. Theresa Segulin

Waukegan, Ill. — Cenjeno uredništvo! Tukaj Vam pošiljam

naročnino za Ameriško Domovino. List radi beremo, posebno zdaj pozimi, ko smo kar notri v hiši. Radi prebiramo novice iz drugih krajev Amerike, kjer živimo naši rojaki. Posebno rad pa berem novice iz Kanade. Bodi te prav lepo pozdravljeni!

John Heraver

L'Anse, Mich. — Spoštovani! Sporočam Vam žalostno novico, da je dne 22. januarja 1964 umrla moja draga mama Mrs. Lucija Maurin, Vaša dolgoletna naročnica. Zelo rada je čitala Vaš list, nešteto ur veselja je našla ob njem. Sedaj je ni več, zato prosim, da pošiljanje Ameriške Domovine na naslov moje mame ustavite. Hvala Vam za vse. Z izrazi spoštovanja Vaša Mrs. David Lanctot

Porth Arthur, Ont. — Spoštovani! Pošiljam Vam denarno nakaznico za enoletno obnovo naročnine. Dalje se Vam zahvaljujem za obvestilo. Ameriško Domovino zelo rad čitam in jo vedno z veseljem pričakujem. Najlepši pozdrav!

John Kramar

Dopolnitve usluge ZDA

Ustava Združenih držav je bila od predložitve izvršnim 13 državam in sprejem in ratifikacije 4. marca 1789 dopolnjena že trindvajestkrat. Pobudo za vse te dopolnitve so dale zainteresirane osebe, ki so s pismi, zborovanji, časopisnimi komentarji in drugimi sredstvi vplivale na člane kongresa, da so spoznali potrebo po spremembi ustave.

Osnutek amandmaja predložil eden ali več poslancev ali senatorjev. Temu sledijo javna zaslišanja. Vsaka zainteresirana oseba lahko iznese na teh javnih zaslišanjih svoje poglede za, oziroma proti predloženi amandmaju.

Ko so javna zaslišanja končana, razpravlja o nameravani amandmaju kongres. Če doseže osnutek dvotretjinsko večino v obeh zbornicah kongresa, ga pošljejo v ratifikacijo poedinim državam. Vsaka država ima potem svoja zaslišanja in razprave o predlogu, preden se odloči za predlog, oziroma proti predlogu. Ko tri četrtine držav, (to je 34) obveste kongres o sprejemu, razglasijo amandma kot del ustave.

V teku tega dolgega postopka imajo zagovorniki in nasprotniki predloga ves čas pravico, da izrazijo svoje mnenje. Na določeno stališče se postavijo uredniki časopisov, pričakujejo pa tudi, da se bo o predlogu s pismi časopisom izrazila javnost. Dotlej, ko glasujejo o amandmanu tri četrtine držav, so tako polno ocenjene vse njegove dobre in slabe strani.

Zaradi tega je težko razumeti, če morda nekdo trdi, da vsa mnenja niso bila izražena in da je prišlo pri dopolnitvi ustave proti volji ljudstva do nepotrebnih naglice. Postopek za dopolnitev ustave je tako natančen in običajno tako počasen, da mora vsak amandma predstavljati preudarjeno mnenje ljudi, ne pa z naglico sprejeto čustveno dejanje.

Samo en amandma je bil sprejet (osemnajsti, ki je prepovedal proizvodnjo in prodajo opojnih pijač) in potem razveljavljen (z 21. amandmajem). Do tega razveljavljanja je prišlo po 14 letih preizkušnje, ko so ljudje čutili, da 18. amandma ni zadovoljivo.

Dvajndvajseti amandma nam lahko služi kot primer, koliko časa lahko poteče za dopolnitev ustave Z.D. Ta amandma prepoveduje, da bi bil nekdo več kot dvakrat izvoljen za predsednika. Državam je bil predložen 21. marca 1947, ratificiran pa je bil s potrebnimi tremi četrtinami držav šele 26. februarja 1951, ker je naletel na precejšnje nasprotje. Amandmani, ki niso bili tako sporni, so bili sprejeti v krajšem času.

Novo življenje

Povest. — Spisal dr. Fr. Detela.

"Torej, ti greš," dejal je kakor izgubljen. "Uredi hitro svoje stvari in pridi kmalu zopet v vas."

"Če bi Stanko razumel, kaj se spodobijo," godrnjal je oče, "bi ga povabil na večerjo." — Tonček je šel in spremila ga je Lenčika. Mati pa je obdelavala Stanka, da mora iti za malopridnim Albinom, da ne bo tožil Tončka.

"Jutri grem v šmarjeto," je dejal Stanko, "in bom vse poravnal. Lenčiki pa, če se omoži, ne bom mogel takoj izplačati dote. Zdaj je vse lepo naloženo in škoda bi bilo vzeti ven. Tonček je prinesel denarja s seboj, in če kaj zmanjka, dobi na posodo. Potem je pa tudi dota po mojih mislih prevelika. Jaz sem bral v nedeljo pri Kramarju novine, ki prav pametno pišejo, kaj da uničuje naše kmetijske domove. To so previsoke dote, izplačila, ki tarejo vsakega, ki prevzame dom. Če propade dom, so tuji vsi otroci; če pa je dom trden, imajo zavetje vsi."

"Da, da," kimal je oče, "tako zavetje, kakršno imava jaz in mati. Oh, Mamka božja, ti hočeš utrgati ubogi sestri, ki si prejel petkrat toliko. Ali ni maš nič srca, nič vesti?"

"Vi ga nimate," oglasila se je skoz kuhinjsko okno gospodinja Ema, "ki ste za vse ljudi boljši nego za svojega sina. Vi posedate in jeste, midva se pa pehava in stradam. Če bi se vam smilil sin, ne bi raznašali okrog laži, da ravna grdo z vami, tako, da naju zaradi tega vse pisano gleda in morava slišati primke kakor "tratenska lakota."

Ali to naju ne boli? In če vam ljudje kakor vbogajme tobaka deajo, ali ni to sramota za naš dom? In kaj vam treba kaditi! Moj mož ne kadi in shaja, imenitni in bogati gospodje ne kade in shajajo; samo to mora imeti vedno pipo med brez zobimi čeljustmi in puhati denar v zrak. Če bi bila jaz s Stankom, bi vam ubila in polomila tisto zakajeno potrato."

"Ali boš kmalu izlila ves žolč?" dejala je mati in odpeljala Vrbanu na spodnjo stran hiše, kjer se je raztezal vrh proti dolini.

V dolini je belilo solnce šmarjete hiše in med njimi visoko cerkev, žarki so se igrali po potoku in pisano barvali njive in travnike. "Tam doli bosta živila," je dejala mati, "in kar hitro naj se poročita, da pojdem jaz ž njima, ker me tukaj tako grdo gledajo."

"Jaz pa prav zaradi tega ne grem," jezil se je oče; "ampak tožil ga bom, svojega sina; naj reko ljudje, kar hočejo. Jaz hočem svojo pravico."

Lenčika se je bila vrnila s solzami v očeh; zaman se je trudila razvedriti svojega ženina in srce ji je stiskal strah, da ne bi zavistna laž pognala korenin v njegovem srcu. Če pojasi vso zadevo, ali ne bo mislil Tonček, da se hoče oprati z besedami? Če pa molči, ali ne bo molčanje znak slabe vesti? Slutnja, kaj da premišlja molčeči spremljevalec, ji je gnala kri v lice in jo zmedla tako, da ni našla nobenega pravega izraza.

"Ogiblji se Albina!" je rekla za slovo in zopet zardela zaradi misli, kako si bo to razložil Tonček.

"To je moja skrb," je dejal in razšla sta se.

Gledala je za njim, a on se zamišljen ni obrnil nazaj.

"Koliko je brhkejši od mene," si je mislila. "Kako se mu bodo ponujale mlajše in premožnejše neveste, ki ga ne bodo mogle pol toliko ljubiti kakor jaz, ki sem ga rada imela, ko sva bila še otroka, in mislila nanj in čakala ga, dokler ni prišel. Oh, neumiljeni jezik, ki je zastupil sladko srečo!"

VII.

Tončku je bilo pri srcu, kakor da bi mu bil kdo zamazal spomin materin. Rotil se je na tihem, da je Albin zavisten lažnivec in da ni izgubil biser njegov nobene cene; a mirno čuvstvo je bilo skaljeno in iz kalne vode so kakor urhi pomaljale glave hude misli; in naj jih je pregnal še tolikokrat, takoj se je zopet tu in tam pokazala ostudna glava in z ostudnim zvokom premočila tihi mir. Zatrjeval si je, da ima tem rajši Lenčiko obrekovano od takšnega človeka in da zasluži tem večjo ljubezen preganjana nedolžnost; toda odkrižal se ni ljubosumnosti, ki se ga je lotevala, ljubezni podobna kakor opica človeku. Če mu je naslikala domišljija prijetno življenje v prijazni hišici z ljubo družico, zagledal je za mizo, grom in strela! Albina, ki se mu je režal. Skrčil je pesti, zaškripal z zobmi in vroče mu je prihajalo, ne samo od solnca, ki je pripekalo. Pospešil je korak, da ubeži nestvorom domišljije, ki so drli za njim kakor razdraženi sršeni.

Pred vasjo ga sreča oče, ki je razprostrl roke, da objame sina; a Tonček se je umaknil, spomnivši se svoje matere. Potemnelo je staremu Hribarju oko, a rekel ni nobene hude besede, v svesti si svoje krivde; le zvok glasu je razodeval notranjo burjo.

"Torej vi ste moj oče," je dejal Tonček in segel si v nedrje. "Mati je umrla, to veste." Oni je prikimal. "In kako je umrla, to tudi veste." Mož je povesil glavo. "Naročila mi je, naj vas pozdravim in da vam je vse odpustila. In to vam imam izročiti." Privlekel je iz nedrja malo usnjato vrečko. "Poročni prstan, čist kakor takrat, ko ste ji ga nataknil na prst, in to pisane, preklic starega Kramarja."

"Prokleti Kramar!" zastokal je mož. "On je kriv naše nesreče. On me je pognal v Ameriko. Oh, pa tudi jaz sem kriv in zato sem tepen. Vrnil sem se, da se maščujem. Toda matere tvoje nisem dobil več!" — prijel se je za glavo in pomolčal — "tebe ne; le starega grešnika na smrtni postelji. Njemu nisem mogel več doživeti, toda Adolf in Albin mi bosta plačala očetov dolg."

Tonček je zmignil z rameni, češ, to ne bo odgrnilo materinega groba.

"Ali potrebuješ denarja?" vprašal je oče užaljen in gledal v tla.

"Ne. Prihranil sem si v desetih letih toliko, da lahko začnem."

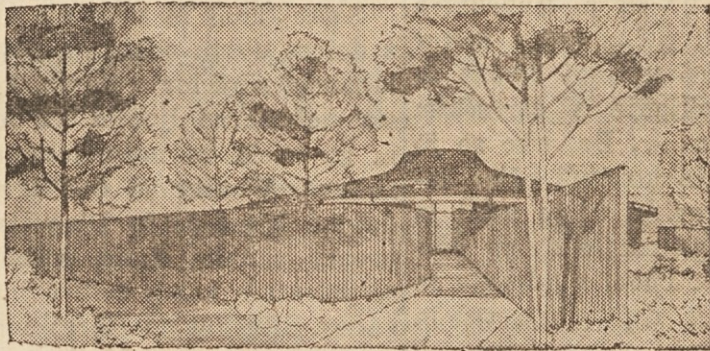
"Prepustim ti kočo, če hočeš."

"Za moj obrt ni pripravna."

"Vsako besedo moram iz tebe vleči. Povej vendar kaj o materi in kako se je tebi godilo."

"Ko je umirala mati, sem jaz spal poleg nje, tako da je umrla res od vseh zaluženosti. Meni pa se je godilo bolje nego otroku, ki mu umre mati in se oče ne briga zanj." Pripovedoval je ob kratkem, kako

Razstava domov in cvetja

Cleveland, O. — Kot prejšnja leta bomo tudi letos imeli v Public Hall Razstavo domov in cvetja. Odprta bo od 29. feb. do 8. marca. Glavna zanimivost bo brez dvoma "Hiša prihodnjega stoletja", ki jo je mogoče zgraditi že sedaj, če ima seveda človek za to potreben denar.

Načrt za to hišo je izdelal arhitekt Fred S. Toguchi, eden najposposobnejših mlajših arhitektov v mestu. Hiša ima štiri spalnice in tri male, med seboj ločene vrtiče. Je res nekaj posebnega, kar se splača pogledati. Na razstavi bo dovolj tudi drugih zanimivosti, ki zadevajo dom in vrt ter cvetje v njem.

Cevovodi ob Renu za čistočo rečne vode

Skrb za "najlepšo", zdaj zaradi odplake najbolj umazano reko.

Ren, ki ga opisujejo mnoge romantične pesmi kot najlepšo reko, utegne postaviti žalosten rekord: v minulih desetih letih se je spremenil v eno najbolj umazanih rek na svetu. Poročilo mednarodne komisije strokovnjakov, ki so po naročilu

je živel pri Vrbanu, kako se izučil kovaštva, koval v Ljubljani in v Celovcu, dokler ga niso vzeli k topničarjem.

"In kaj sem počel jaz, tega nič ne želim zvedeti!" "Pozneje katerikrat," je dejal Tonček, pozdravil in šel. (Dalje prihodnjič)

Sun Life Assurance of Canada nov bilijon zavarovalnice!

CLEVELAND, O. — Sun Life Assurance Company of Canada je prodala tekom leta 1963 za preko en bilijon nove zavarovalnine peto leto zapored, je objavil John F. Olsen, glavni zastopnik Sun Life v našem mestu. Sun Life je 12. največja zavarovalna družba v vsej Severni Ameriki. Tekom lanskega leta je dobila \$1,183,000,000 novih zavarovanj za življenje, več kot kdajkoli prej in 55 več kot leta 1962.

Ob koncu leta je znašala skupna vsota življenjskih zavarovanj \$11,512,000,000, eno četrtino tega v Združenih državah. Skupinska zavarovanja predstavljajo 40%, ostalo pa so osebna zavarovanja posameznikov. Lani je družba zaslužila 4,99% od svojih sredstev v primeru s 4,87% leta 1962. Ta so narasla za 115,4 milijone na \$2,698,000,000.

Tekom lanskega leta je družba izplačala \$217,000,000 v anuitetah in posmrtninah.

AD

mnenju tega odbora je zamisel o cevovodih in čistilnih napravah v njih najboljša rešitev, vendar pa bo treba razvozlati v tej zvezi precej tehničnih problemov. V načrtu je 30 do 40 čistilnih naprav, katerih prvo bi zgradili v Duisburgu, središču rensko-porurske pokrajine.

Z namenom, da bi dobili čim zanesljivejši pregled nad postopnim zmanjševanjem in morebitnim naglim povečanjem nečistoče v Renu, nameravajo že do prihodnje pomladi opremiti posebno ladjo, na kateri bo kemik s sodelavcema stalno plul po reki in sproti opravljal kemijsko-biološko analizo vzorcev vode. Plavajoči laboratorij bodo uredili na neke vrste splavu, ki bo zmogel do 22 kilometrov na uro in ki bo lahko plul tudi po meter globoki vodi, tako da bo brez težav vozil mimo jezov in nasipov ter bo lahko kontroliral vse plovne poti in rečne rokave.

Mednarodni cerkveni svet se seslane v Odesi

ODESA, Rus. — Mednarodni cerkveni svet, ki so v njem vključene protestantovske in pravoslavne cerkve, se bo ta teden sestel v Odesi. To je prvo zborovanje te organizacije za seizmologijo bo razen tega pomagal pri napovedovanju verjetnosti večjih potresov v ogroženem pasu. Seveda ne more še nihče reči, kdaj bo hud potres v določenem času na določenem kraju, vrsto podatkov pa je mogoče strniti v napoved, da narašča nevarnost oziroma ver-

Na dnevnem redu sestanka je med drugim tudi vprašanje, kako podpirati begunce v Afriki! Afriška "svoboda" se je namreč že tako izmaličila, da morajo nasprotniki diktatur bežati na tuje, ako si hočejo ohraniti življenje. Zelo veliko jih mora bežati tudi radi svojega verskega prepričanja.

Na sestanku bodo seveda debatirali tudi o posledicah romanja papeža Pavla VI. v Jeruzalem.

Castro vzel vodo, Mao jo ponuja

WASHINGTON, D.C. — Dočim je Castro pretrgal vodovod za našo vojaško postojanko Guantanamo na Kubi, je kitajski rdeči diktator Mao čisto drugih misli. Ko je zvedel, da je angleška kolonija Hong Kong v veliki zadregi, ker ji manjka vode, je sporočil, da bo do Hong Konga na svoje stroške potegnil 60 milj dolg kanal in spjel po njem vodo za angleško kolonijo. Vodo bi koloniji prodal po izredno nizki ceni.

Angleška vlada bo najbrže predlog sprejela, ker noče več veliko investirati v Hong Kong. Hong Kong bo dobil po novem kanalu vsak dan dodatnih 5 bilijonov galonov vode.

Država Mississippi se bori proti civilnim pravicam s pomočjo lobistov

WASHINGTON, D.C. — Začekom vsakega leta morajo lobisti v Washingtonu poročati federalni administraciji, koliko so imeli stroškov s posredovanjem pri uradih. To je storil tudi lobist, ki zastopa interese države Mississippi.

Dobil je od države okoli \$140.000. V tem znesku je vključene tudi nekaj prispevkov od zasebnikov, največ pa je v njem davčnega denarja. Denar je lobist porabil za pobijanje federalnega zakonskega načrta o civilnih pravicah!

Dvomimo, da bi kdo mogel najti prepričljivo utemeljitev za tako uporabo denarja, ki ga dajejo davkoplačevalci.

Britanski center za potrese

Računski center za potrese, ki ga bodo ustanovili pri univerzi v Edinburghu na Skotskem, naj bi prispeval k zmanjševanju nevarnosti za človeška življenja pri morebitnih potresih v prihodnosti. Edinburghski center za seizmologijo bo razen tega pomagal pri napovedovanju verjetnosti večjih potresov v ogroženem pasu. Seveda ne more še nihče reči, kdaj bo hud potres v določenem času na določenem kraju, vrsto podatkov pa je mogoče strniti v napoved, da narašča nevarnost oziroma ver-

PERNATA OBLEKA — Med pomladanskimi kroji je bil na razstavi v New Yorku tudi ta, ki ga kaže slika. Gornji del obleke je prekrit s perjem neke vrste kokoši.

jetnost potresa v tem ali onem kraju.

Novo ustanovo bodo uredili in opremlili s sredstvi, ki jih je določil za to ameriški Nacionalni sklad za znanost — dal je 100,000 funtov — britansko finančno ministrstvo pa bo prispevalo začetnih 10,000 funtov in kasneje 6,500 funtov vsako leto. Dr. Willmore, ki dela v edinburškem observatoriju in ki bo vodil novo, seizmološko ustanovo, je dejal, da seizmološke postaje po svetu zdaj zberejo več podatkov, kot jih morejo ustrezne ustanove sproti obdelati: "V Edinburghu pa bomo imeli sredstva in možnosti, da bomo mogli sproti izpolniti večino zastavljenih nalog," je dodal. "Poznamo tudi že možnost za ugotavljanje naraščajoče nevarnosti potresov na določenem področju."

Willmore je izjavil, da je mogoče izračunati na podlagi zbranih podatkov, koliko energije se je sprostilo v obliki tresljajev ali sunkov na ogroženih področjih. "Če je vsota tako sproščene energije pod povprečjem, lahko to pojmujemo kot znamenje — naj se izrazim v prisposobi — da so se spustile zapornice na vrzelih, skozi katere se je sproti sproščala energija, in da utegne priti do hudega potresa. Metoda so zasnovali v Kaliforniji," je povedal dr. Willmore. "Tamkajšnji znanstveniki so po njej obdelane podatke strnili v domnevo oziroma verjetnost, da utegne priti v doglednem času do hujšega potresa na območju San Francisca."

Sen. Smith se poteguje za ženske predprave

WASHINGTON, D.C. — Od kar je senatorica M.C. Smith postala kandidatinja za predsedniške volitve, mora časopisje redno prinašati njene izjave in pripombe k dnevnim političnim dogodkom. Pri tem nekateri časnikarji stalno omenjajo, da je stara 66 let. Senatorica je sedaj protestirala proti njim in jim rekla, naj njenih izjav ne merijo po njeni starosti.

Časnikarji se seveda ne strinjajo z njo in trdijo, da omenjajo starost posameznih političnih ljudi po ustaljeni tradiciji. Pristaši senatorice odgovarjajo, da je to le izjemoma res. Starost omenjajo samo pri tistih politikih, ki jih s tako pripombo hočejo osvrkniti okoli ogle: kadar na primer pove bivši predsednik Truman nekaj, kar prizadene časnikarje, mu takoj namignejo njegovo starost, češ star si, pa že ne več, kaj govoriš.

Ženske dobijo delo

KITCHEN HELP WANTED

Hours 4.00 p.m. to 10.00 p.m.

Sorn's Restaurant
6036 St. Clair Avenue

(x)

Iščemo žensko ali par Soba in hrana v zameno, da bi skrbela za bolešno žensko. Mala plača. Kličite WH 4-2158. (32)

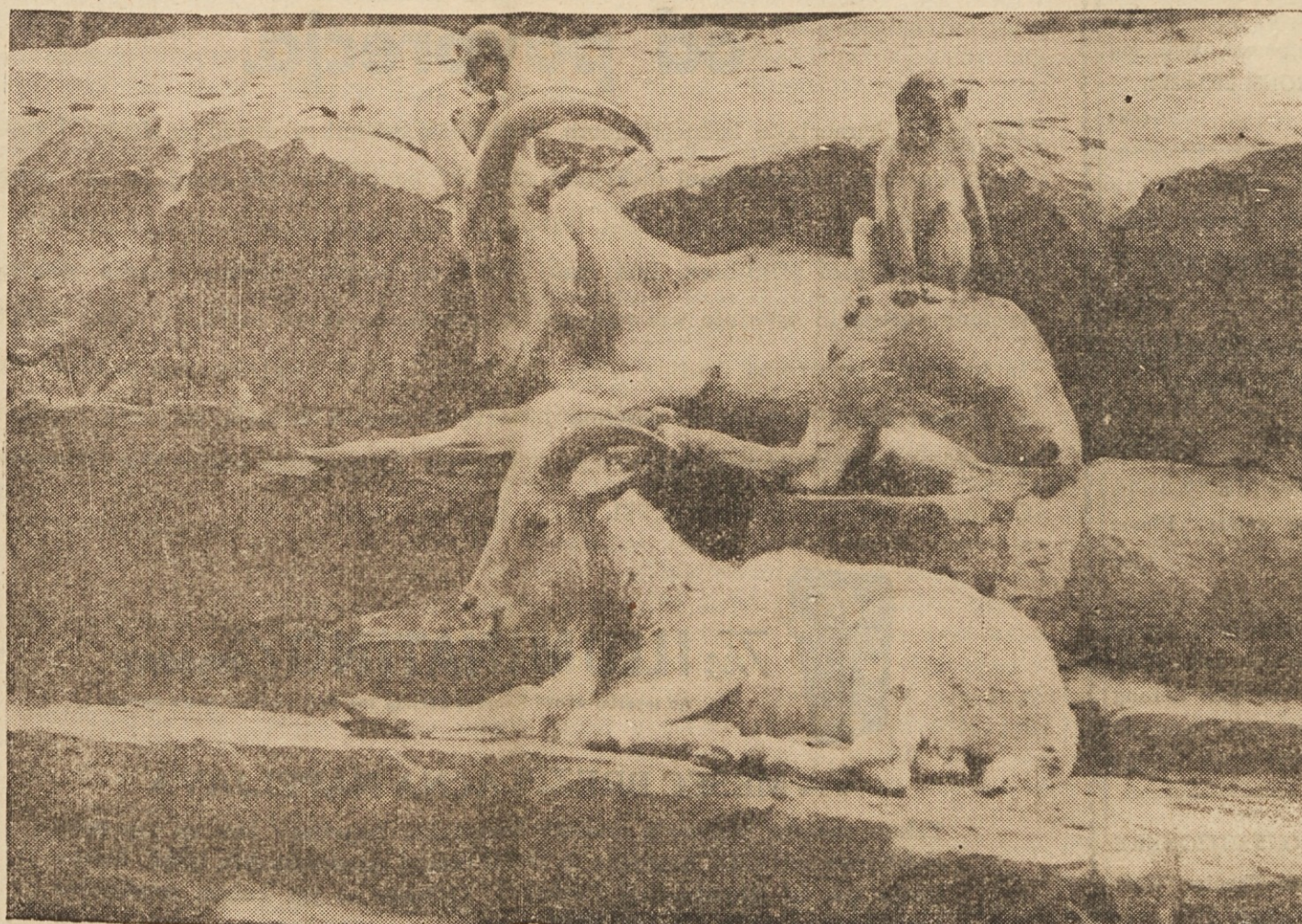
MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Dvodružinska hiša, 5-5, je naprodaj v East Cleveland. Cena \$17,800. Kličite lastnika MU 1-2015. — (30)

Hiša naprodaj
v šentviški okolici, med St. Clair in Superior Ave., 7 sob, polna klet, dvojna garaža. Pokličite UT 1-8288. — (30)

Naprodaj
Pohištvo za spalno sobo, 4 kose, v dobrem stanju naprodaj. Kličite KE 1-8390. (31)

Hiša naprodaj
Zaradi zapuščine, na 7122 Lockyear Ave., enodružinska, 7 sob. Za pojasnila in za ogled pokličite Fred Krizmana, RE 1-1100. (33)

PREMALO GOSTOLJUBNA? — Severno-afriška ovna v živalskem vrtu v Clevelandu, Ohio, ne kaže posebnega zanimanja za opice, ki sta ju prišli obiskat.

HENRIK SIENKIEWICZ:

KRIŽARJI

In takoj so se ji udrle solze, ki jih je imela vedno pripravljene. Čeh je bil ganjen do kraja in ji je začel poljubovati roke, kroteč v sebi vpricho Jagienke željo po še zaupljivejših poljubih.

"Opasaj ga ali pa mu daj spomin za na pot, da se bo bojeval pod tvojim znamenjem," je rekla Jagienka.

Toda šečehovni je bilo težko kaj izročiti, ker je imela na sebi moško obleko. Začela je iskati: ne traku ne kakršne koli obveze! Kajti ženske obleke so bile še v kovčkih, nedotaknjene še od odhoda iz Zgozelic; zato je bila v največji zadregi. Iz te jo je rešila Jagienka, ki ji je svetovala, naj mu da mrežico, ki jo je nosila na glavi.

"Za Boga! Naj bo torej mrežica!" je vzkliknil nekoliko veselo Hlava. "Obesim si jo na čelado — in nesrečna mati tistega Nemca, ki bi iztegnil roko po njej.

Šečehovna je segla z obema rokama proti glavi in čez hip so se usuli jasni trakovi las po plečih in po ramah, a Hlavi, videčemu jo tako bujnoslo in krasno, se je izpremenilo obličje. Lici sta mu zardeli, a potem takoj obledeli: vzel je

mrežico, jo poljubil, jo spravil v nedrje, še enkrat objel Jagienki kolena, a potem močnejše, kakor je bilo treba, šečehovni in z besedami: "Naj bo tako!" odšel iz sobe, ne da bi rekel še kaj drugega.

A dasi je bil truden in nespločit, ni legel spat. Pil je na smrt vso noč z obema mladima plemičema iz Lenkavice, ki sta hotela iti z njim na žmujdz. Vendar se ni napil — in ob prvem svitu je bil že na dvorišču v hlevu, kjer so že čakali za pot pripravljeni konji.

V steni nad shrambo za vozove se je takoj odslonilo opnasto okno in skozi špranjo so pogledale sinje oči. Čeh jih je zagledal in hotel iti k njim, da bi pokazal mrežico, pripeto na čeladi, in se še enkrat poslovil, toda v tem sta ga zmotila duhovnik Kaleb in stari Tolima, ki sta nalašč prišla, da bi mu dala nasvete za na pot.

"Pojdi na dvor kneza Januša," je rekel duhovnik Kaleb. "Morda se je tudi vitez Matko oglašil tam. Na vsak način dobiš zanesljive vesti, ker znanec ti tam ne bo manjkalo. Poti od tod na Litvo so tudi znane in za vod-

nika skozi goščave bo lahko. Ako hočeš gotovo priti do gospoda Zbiška, ne hodi naravnost na žmujdz, ker tam je pruska pregraja, največ potuj skozi Litvo. Pazi, saj te tudi žmujdzini lahko ubijejo, preden zakričiš, kdo si, a drugače bo, ako prideš od strani kneza Vitolda. Končno pa blagoslovi Bog tebe in oba viteza, da se zdravi vrnete in pripeljeta otroka; v ta namen bom jaz vsak dan po večerih do prve zvezde klečal in molil."

"Hvala vam, oče, za blagoslov," je odgovoril Hlava. "Ne bo lahko to žrtev dobiti živo iz tistih hudičevih rok, toda saj je vse v rokah gospoda Jezusa in je nada boljša kakor žalost."

"Seveda, zato je tudi nočem izgubiti. Da... naj živi nada, dasi srce ni prazno skrbi... Najhujše je to, da sam Jurand, da le omeniš njeno ime, takoj pokaže s prstom proti nebu, kakor bi jo že tam videl."

"Kako jo more videti, ko je izgubil oči?"

A duhovnik je začel govoriti na pol k Čehu na pol k sebi:

"Dogaja se, da prav tisti, komur so ugasile pozemlske oči, vidi to, česar ne morejo uzreti drugi. Da, dogaja se tako! Toda tudi to se zdi neverjetno, da bi Bog dopustil krivico takemu jagnjetu. Saj

kaj je ona zakrivila križarjem? Nič! A nedolžna je bila kakor božja lilija, ljubezniva ljudem in polna petja kakor te ptice! Bog ljubi otroke in ima usmiljenje s človeškim trpljenjem!... Da, ako so jo ubili, jo lahko tudi oživi kakor Piotrovina, ki je vstal iz groba in potem še dolgo gosposlovi Bog tebe in oba viteza, da se zdravi vrnete in pripeljeta otroka; v ta namen bom jaz vsak dan po večerih do prve zvezde klečal in molil."

Po teh besedah se je vrnil v kapelo, da bi odslužil zgodnjo mašo, a Čeh je zasedel konja, se še enkrat poklonil pred priprtim oknom — in odšel, ker se je bilo že popolnoma zdanilo.

XV

Knez Januš in kneginja sta z delom dvora odšla na pomladanski ribji lov v Čersk, ker sta neizmerno ljubila ta lov in ga imela za najprijetnejšo zabavo. Vendar je Čeh izvedel od Nikolaja iz Dugolasa precej važnih stvari, tičočih se privatnih kakor tudi vojnih zadev. Zvedel je torej najvidno opustil namero, da bi potoval na žmujdz naravnost skozi "prusko pregrajo", ker je bil pred nekoliko dnevi v Varšavi, kjer je našel še kneza in kneginjo. O vojni mu je

stari Nikolaj potrdil vse vesti, ki jih je Hlava slisal v Ščitnu. Vsa žmujdz se je dvignila kakor en mož proti Nemcem, a knez Vitold ni več pomagal križarskemu redu proti nesrečnim žmujdzinom, ampak je zalagal žmujdz z denarjem, ljudmi, konji in žitom; vrh tega ni še napovedal vojne in je vlekel red s pogajanjem. Medtem pa so on in križarji poslali odposlance k papežu, k cesarju in drugim krščanskim vladarjem ter so drug drugemu očitali besedolomstvo, nezvestobo in izdajstvo. Od strani velikega kneza je odpoval s temi pismi modri Nikolaj iz Zenieva, ki je znal razvozlati niti, namotane po križarski prebrisanosti, jasno dokazujoč neizmerne krivice, storjene litovskim in žmujdzkim pokrajinam.

Ko so se medtem na vilenjskem zboru še okrepile vezi med Litvo in Poljsko, so se zdrznila križarska srca, ker se je lahko sklepalo, da bo Jagielo kot vrhovni vladar vseh dežel, ki so bile pod vladjo kneza Vitolda, v vojni stočal na njegovo stran. Grof Jan Sayn, komtur grudžonski, in grof Schwartzburg, komtur gdanjski, sta po ukazu velikega mojstra odpotovala h kralju, da ga vprašata, česa se morejo nadejati od njega.

Kralj jima ni rekel ničesar, dasi sta mu prinesla darila: belkaste sokole in drago posodo. Zato sta zagrozila z vojno, a neiskreno, ker sta do bro vedela, da se veliki mojster in kapitelj v duši bojita strašne Jagielove sile in želita zavleči dan jeze in poraza.

In trgala so se kakor pajčevina vsa pogajanja, a trgala so se zlasti z Vitoldom. Zvečer po Hlavovem prihodu so prišle na varšavski grad nove vesti. Dospel je Broniš iz Časnoče, dvorjan kneza Januša, katerega je bil ta še prej poslal po novice na Litvo, a z njim sta prišla dva odlična litovska kneza s pismi od Vitolda in žmujdzinov. Novice so bile grozne. Red se je pravljajal na vojno. Utrjevali so gradove, mleli smodnik, klesali kamnitne kroglice, zbirali so ob meji vojščake in viteze, a lažji oddelki konjenice in pehote so že vpadali čez mejo Litve in žmujdze od strani Ragnete, od Gotteswerderja in drugih nabrežnih gradov. Vojno vpitje se je že razlegalo po gozdnih goščavah, po poljih, po vaseh, a zvečer so se svetili nad temnim morjem gozdov ognji požarov.

(Dalje prihodnjic.)

Oglašajte v "Amer. Domovinu"

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

PERWYN — Lastnik prodaja zidan bungalow. 5 sob, 2 veliki spalnici, zaprt porč, plinska gorkota, dvojna zidana garaža, poploščena kuhinja in kopalnica, zmerna cena, nizki davki. Blizu 22. ceste. 749-4670. (31)

ROSELLE — Area. — 3 bedrm. ranch with gar. 1½ baths: G.E. Kitchen. carptd. ½ acre lot, completely landscaped. Take over VA loan. \$19,300. Owner transferred — 529-3409. (31)

INDIANA — 60 milj od Chicage, 4 sobe, 2 spalnici, nov dom, garaža, pol bloka od mesta. Blizu cerkve, trgovin in transportacije. Proda ali v zameno. 749-4670. (32)

LAKE ZURICH — 2 bedrm. home. Breezeway, 2 car gar., alum. siding, corner lot. Gas ht., carptg., drapes, washer, dryer, stove, refrig., partly furnished. \$14,500 to close estate. 438-8355. 1 Jonathan Lane. (31)

11400 CENTRAL PARK—BY OWN. ER. — 3 large bedrm. Brick, pan. rec. rm., w/bar in basemt. S/S's Garage. S. drive. Extras. \$21,500. HI 5-9879. (32)

3 BEDROOM BRICK — By Owner W/W carpeting. Alum. Comb. S/S's, cyclone fence. Full basement. — \$17,900. — 5408 S. Lotus. — PH. LU 2-7343. (32)

HOFFMAN ESTATES

Full Basement, 3 bedrooms, 1½ baths, attached garage, 5 years old. Must sell. LA 9-5770. (32)

HELP WANTED — FEMALE

WOMEN WANTED
PIG TAILERS

FOR RELAY DEPARTMENT
EXPERIENCED

Steady work.
Excellent company benefits.
Must speak and understand English.

F. & B. MFG. CO.
"IGNITION PARTS"
4248 W. CHICAGO AVE. (30)

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

CATERING—COCKTAIL LOUNGE
--RESTAURANT. Good going business. Priced for quick sale. AV 3-8681. (31)

BEAUTY SALON — Reasonable rent. Good location. 2 operators. Est. 16 yrs. Call for infor. SP 2-5351 or 738-1274. Leaving city. (30)

MIDDLE AGED LADY

To help with children. Stay. Congenial family. References required. PH. DU 1-1569. (30)

CHILD CARE — Housekeeper and cook. Good starting salary. Live in. Own room, bath and TV. — OR 4-5554. (32)

BODY AND FENDER SHOP

By Owner. Excellent Opportunity. Business and equipment. Will sell reasonable. — PHONE 299-5225. (32)

BEAUTY SHOP

Excellent Potential. Owner must sell. Due to illness. Only \$900. — Phone 523-5739. (32)

HOUSEHOLD HELP

CHILD CARE — Lite housework pref. someone in need of good home, room. board plus salary. Phone 965-6888. (30)

TAVERN — By owner. Fully equipped, heated, 4 rooms in rear. Near industrial area. 2 car gar. Selling due to illness. For more information call HE 6-4982. (32)

SNACK SHOP—CONFECTIONERY
SEATS 100. Next to Theater. West Suburb. Phone FI 4-2808. (31)

Vsi avtomatični
sušilniki perila
so električni.Nekateri so bolj
električni, kot drugi.Ti se imenujejo
brezplamni električni
sušilniki.Ti stanejo
\$30 manj
od povprečja.

Res je to. Primerjajte lastnosti novih električnih sušilnikov drugo za drugo. Ugotovili boste, da stanejo brezplamni električni sušilniki povprečno \$30 manj že pri nakupu! Potem prihranite tudi drugje. Pri instalaciji brezplamnega električnega sušilnika potrebujete en sam priključek. Ima manj delov za obrabo. Snažna, žareča električna vročina varuje in osvežuje vse vaše perilo, posuši vse varno, mehko v nekaj minutah! In še nekaj: povprečna družina lahko posuši vse perilo električno za približno \$1.88 na mesec! Poleg tega imate posebno jamstvo povrnitve denarja, če niste popolnoma zadovoljni z brezplamnim električnim sušilnikom. Za pojasnila kličite The Illuminating Company, 623-1350, Extension 881.

The ILLUMINATING Company

An investor-owned Company Serving The Best Location in the Nation

TA MESEC BREZPLAČNA NAPELJAVA

Tekom meseca februarja nudimo brezplačno napeljavo žice za vse nove električne sušilnike, kupljene in instalirane v enodružinskih hišah, katere imajo tok od Illuminating Company. Oglasite se pri vašem prodajalcu električnih aparatov še DANES.

Results
for 1963LARGEST AMOUNT OF LIFE INSURANCE
IN ITS HISTORY SOLD BY SUN LIFE.

Sun Life representatives sold \$1.18 billion of life insurance in 1963. Group life insurance amounted to \$333 million and individual life insurance to \$850 million.

The amount of individual insurance sold increased by 8.3% over the previous year.

Increases in the dividend scale and growth of business in force result in dividends to participating policyholders in 1964 totalling \$50.9 million, the largest amount in the Company's 93 year history.

	1963	1962
Paid to Policyholders and Beneficiaries.....	\$ 217,088,000	\$ 199,884,000
New Life Insurance.....	1,183,726,000	1,128,440,000
Total Life Insurance in Force.....	11,512,419,000	10,840,722,000

A copy of the Annual Report for 1963 is being sent to policyholders. Copies may also be obtained from any of the Company's 150 branch offices coast to coast.

JOHN R. TELICH, C.L.U.

MICHAEL TELICH

2829 Euclid Ave.,

Cleveland 15, Ohio

LIFE INSURANCE • ANNUITIES • GROUP LIFE • GROUP HEALTH • GROUP PENSIONS

SUN LIFE The Company with the Policy that is Right for YOU
ASSURANCE COMPANY OF CANADAGRDINOVA
POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd.

KENmore 1-6300

Grdina trgovina s pohištvo — 15301 Waterloo Road

KENmore 1-1235

GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers